

Smernice vključevanja študentov z manj priložnostmi v programe mobilnosti Erasmus+

1. Uvod

Program Erasmus+ je namenjen izboljšanju kakovosti izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa v Evropi. Poseben poudarek je na vključevanju študentov z manj priložnostmi, kar vključuje posameznike iz manj privilegiranih okolij, z omejenimi finančnimi sredstvi, s posebnimi potrebami, z migrantskim ozadjem ter druge prikrajšane skupine.

Smernice vključevanja študentov z manj priložnostmi v programe mobilnosti Erasmus+ temeljijo na naslednjih dokumentih in konceptualnih izhodiščih:

- **Strategija vključevanja in raznolikosti v okviru programa Erasmus+ in Evropske solidarnostne enote – smernice za izvajanje**, ki jo je pripravila Evropska komisija,
- **Izjava o politiki Erasmus** (*Erasmus Policy Statement, EPS*) Fakultete za varstvo okolja,
- **Navodila »Vključujoči Erasmus+«**.

Zaveza pri pripravi teh smernic temelji na razumevanju specifičnih in individualnih potreb posameznikov ter na uresničevanju temeljnih vrednot, ki jih zasledujemo na FVO: dostopnost, vključenost in raznolikost.

2. Namen smernic

- prispevati k enakim možnostim za vključevanje, ne glede na osebne okoliščine,
- spodbujati dostopnost in vključujoče izobraževanje z namenom zmanjšanja neenakosti v družbi,
- prispevati k raznolikosti, enakopravni obravnavi in posledično k razvoju posameznikov ter družbe kot celote.

3. Opredelitev ciljne skupine

Ciljna skupina so študenti FVO z manj priložnostmi, ki odhajajo na Erasmus+ mobilnost. Pri tem je mogoče ciljno skupino opredeliti tako na podlagi konkretnih pogojev in odločb, kot tudi v skladu z glavnimi kategorijami ovir, ki jih opredeljujejo evropske smernice vključenosti in raznolikosti.

Študenti z manj priložnostmi vključujejo tiste, ki:

- imajo status študenta s posebnimi potrebami (sklep mora biti veljaven v študijskem letu, ko študent opravlja mobilnost),
- imajo status študenta s posebnim statusom (kategorizirani športniki, priznani umetniki/kulturniki, udeleženci mednarodnih tekmovanj, starši),
- imajo sami ali njihovi družinski člani (v istem gospodinjstvu) odločbo CSD (državna štipendija, denarna socialna pomoč, varstveni dodatek, otroški dodatek ali dodatek za velike družine), ZZZS, ZRSŠ ali ZPIZ,
- prihajajo iz enostarševske družine, rejniške družine ali institucionalne oskrbe,
- jim Slovenija nudi mednarodno zaščito,
- so predstavniki romske skupnosti ali drugih etničnih manjšin.

Kategorije ovir, ki dodatno opredeljujejo ciljno skupino:

1. **Posebne potrebe** – telesne, duševne, intelektualne ali senzorične ovire, ki lahko omejujejo enakopravno sodelovanje.
2. **Zdravstvene težave** – kronične bolezni ali druga telesna/duševna stanja, ki otežujejo sodelovanje v programih.
3. **Kulturne razlike** – migracijsko ozadje, etnična pripadnost, jezikovne ovire, težave pri kulturnem vključevanju.
4. **Družbene ovire** – socialna marginalizacija, težave s prilagajanjem v družbi, samohranilstvo, rejništvo, kriminalna preteklost, odvisnosti.
5. **Ekonomske ovire** – nizek življenjski standard, revščina, dolgovi, brezposelnost, negotove življenjske razmere, delo ob študiju, odvisnost od socialnih transferjev.
6. **Ovire, povezane z diskriminacijo** – diskriminacija na podlagi spola, starosti, etnične pripadnosti, vere, spolne usmerjenosti, invalidnosti ali presečnih dejavnikov.
7. **Geografske ovire** – življenje v odročnih, podeželskih, obrobni območjih z omejenim javnim prevozom, infrastrukturo ali dostopom do storitev.

Povzetek

Združitev konkretnih pogojev in kategorij ovir omogoča FVO celostno prepoznavanje študentov z manj priložnostmi ter oblikovanje ustreznih prilagoditev, podpor in spodbud, ki omogočajo njihovo polno vključevanje v mednarodne mobilnosti.

Na FVO vsakega posameznika obravnavamo individualno in pri tem stremimo k temu, da vsakemu študentu zagotovimo prilagojeno podporo v skladu s smernicami, opisanimi v tem dokumentu.

4. Ključni cilji smernic pri zagotavljanju vključenosti

1. **Povečanje ozaveščenosti**: spodbujati informiranost študentov o priložnostih Erasmus+ programov.
2. **Zagotavljanje enake dostopnosti**: omogočati odprte priložnosti za učenje za vse študente, z odpravljanjem in zmanjševanjem finančnih ter strukturnih ovir.
3. **Podpora in mentorstvo**: nuditi podporo pred, med in po mobilnosti.
4. **Spremljanje in evalvacija**: spremljati in sproti vrednotiti uspešnost izvajanja smernic.

5. Akcijski načrt

5.1. Povečanje ozaveščenosti

- izvajanje informacijskih kampanj prek spletnih strani, družbenih omrežij, brošur in predstavitev,
- sodelovanje s študentskimi organizacijami, ki zastopajo študente z manj priložnostmi,
- organizacija informativnih dni, kjer se predstavijo možnosti mobilnosti in dodatki k Erasmus+ štipendiji.

5.2. Zagotavljanje enake dostopnosti

- spodbujanje finančne podpore v obliki štipendij in dodatkov,
- zagotavljanje dostopnih informacij v prilagojenih oblikah za osebe s posebnimi potrebami,
- sodelovanje z nevladnimi organizacijami za prepoznavanje in reševanje specifičnih ovir.

5.3. Podpora, mentorstvo in individualizirani programi

- uvajanje mentorskih programov z izkušenimi študenti mobilnosti,

- pripravljalne delavnice (kulturna prilagoditev, jezikovne spretnosti),
- stalna podpora in svetovanje med bivanjem v tujini.

5.4. Spremljanje in evalvacija

- spremljanje števila in uspešnosti študentov z manj priložnostmi,
- zbiranje povratnih informacij udeležencev,
- prilagajanje smernic na podlagi zbranih podatkov.

6. Zaključek

Smernice temeljijo na prepričanju, da mora imeti vsak študent FVO priložnost za mednarodno izkušnjo, ne glede na svoje izhodišče. Pri njihovem uresničevanju je pomembno sodelovanje vseh deležnikov v izobraževalnem sistemu. Z doslednim upoštevanjem smernic bomo prispevali k večji enakosti, raznolikosti in vključevanju v okviru programov mobilnosti Erasmus+.